

ovrigte kirkelige Ordning. — Med Hensyn til Theatret er der jo ogsaa stillet et Forslag. Svad det angaar, om det er hensigtsmæssigt at opstille dette Forslag som Middel til at faae en Forandring i de politiske Forhold, da skal jeg ikke udtale mig derom, det overlader jeg til deres Bedømmelse, som have stillet Forslaget; men naar jeg stemmer for dette Forslag, saa gjør jeg det, fordi jeg anser det for uheldigt, at Rigsdagen skal vebblive at befatte sig med Theatret. Vi have i mangfoldige Aar fra den Side, hvortil jeg hører, arbeidet paa at faae Rigsdagen til at have saa lidt som muligt at bestille med Theatret, og jeg vedkjender mig ganske den Sætning, at det var det Unseligste, at Rigsdagen Intet havde med Theatret at bestille. Dem, der ere Venner af Theatret, men som have modsat sig, at det gik bort fra Statens Styrelse, vil jeg lægge paa Hjerte, at nu se de, hvor uheldigt det kan stille sig for Theatrets Bestaaen, at det kan blive gjort til et politisk Spørgsmaal. Derfor det ikke laa for mere, saa var det ikke blevet til et politisk Spørgsmaal, og saa havde de Herrer forebygget en Forholdsregel som den, der nu er foreslaet. Men naar jeg vil stemme for Forslaget, saa er det, fordi det gaar i samme Retning som den, jeg i en lang Række af Aar har anbefalet, idet jeg nemlig her griber Leiligheden til at fremme den Tanke hos Modstanderne af min Anskuelse, at det er bedst, at man faar Theatret til at oplyse at være styret under Staten. Nu viser det sig jo, at der er en nærliggende Institution, til hvem man kunde overlævere det, idet nemlig Kjøbenhavns Kommune er bleven Kompagnon med Staten om at bygge det nye Theater. Var det da ikke muligt, at man lod Theatret gaa over til Kommunen, at vi, ligesom denne nu har foræret os sin Part, forærede den tilbage baade den Del, den har givet, og den Del, vi have givet, og saa lod Kommunen styre Theatret, maaffe med et Utskud fra Staten? Der er Noget, der har troet — det er ytret her iaften — at denne Kommune ikke skulde være vel skikket til at varetage et saadant Institut. Deri kan jeg ikke være enig. Kommunalbestyrelsen her i Kjøbenhavn bliver i det Mindste anset for at staa paa Intelligentsens Spidepunkt, og jeg tror ikke, at jeg tager feil i, at dette navnlig er vore politiske Modstanderes Anskuelse om den Ting. Hvis man altsaa imødekom en saadan Betragtning fra deres Side, saa synes jeg, at de ikke kunde have nogen Betænkelighed derved. Man ser jo ogsaa, at der er andre Ting, der vedrøre Kunsten, som ere overgivne til Kjøbenhavns Kommunes Omsorg, f. Ex. Thorvaldsens Museum, og dette forudsætter altsaa, at det er en Institution, der forstaaer sig paa Kunst og Smag. Jeg har kun villet udtale dette Par Ord paa Grund af den Stilling, hvori vi nu ere, og da Tiden er saa langt fremrykket, for at forklare, af hvilken Grund jeg stiller mig, som jeg

gjør, ligeoverfor dette Forslag. — Jeg skal forøvrigt ligeoverfor en Udtalelse fra det ærede Medlem for Viborg Amts 2den Valgkreds (Klein) om, at man ikke skulde udvæise til Strid angaaende et saadant Spørgsmaal, gjøre opmærksom paa, at Udæstningen efter min Opfattelse er kommet fra den anden Side, navnlig derved, at man har villet gjøre Landsthinget til ligeberettiget med Hensyn til Behandlingen af Finantsloven og i det Hele taget har villet have, at det skulde inbtage den selvsaanne Stilling til denne Lov som Folkethinget. Dette er efter min Mening et Overgreb imod Grundloven, og det er derimod, antager jeg, at det herværende Flertal retter sin bestemte Indsigelse i den Række af Forslag, som ligger for her paa de forskjellige Ministres Omraader.

Clausager: Jeg skal heller ikke opholde Forsamlingen længe; jeg vil kun tillade mig nogle faa Bemærkninger med Hensyn til de samme to Endringsforslag, som ere omtalte af den ærede sidste Laler. Jeg kan ligesom en æret tidligere Laler aflægge min Tak til det ærede Finantsudvalgs Flertal, fordi disse to Endringsforslag ere stillede. Jeg finder det nemlig meget berettiget, at disse Udbrag i de geistlige Embeders Indtægter, som det har behaget den ærede Kultusminister at gjøre, blive optagne paa Finantsloven. Det forekommer mig nemlig at ville være, som ogsaa tidligere er udtalt af en anden Laler, næsten en for vidt dreven Godmodighed fra Folkethingets Side, om man i længere Tid vilde se over med, at der foretages saadanne Handlinger fra en Ministers Side. Det er gjentagne Gange oplyst, at man nu dog endelig skulde være kommen omtrent saa vidt, at man var enig i, at de Midler, der af Staten henlægges til Geistlighedens Lønning, ere at betragte som virkelige Statsmidler, og naar man er kommen saa vidt, vilde det se underligt ud, om man fandt sig i, at der blev oprettet saadanne aparte Kasser, som disse her omtalte Stiftsmidler skulde udgjøre; det vilde efter min Betragtning næsten være at gaa baglænds. — Det andet Forslag, nemlig angaaende Theatret, kan jeg jo saa godt forstaa er kommen overoindentlig ilde tilpas for de ærede Medlemmer af Folkethingets Mindretal, og vi have jo i Aften hørt adskillige Røster ovre fra den modsatte Side af Salen, der alle have hævet sig temmelig stærkt imod det her stillede Forslag. Det ærede Medlem for Viborg Amts 2den Valgkreds (Klein) var endog noget bange for, at et saadant Forsøg som det, der her tilsigtes paa i alt Fald for en Tid at standse det kongelige Theaters Drift, vilde være meget stridende mod Folkbevillien eller Folkstemningen. Jeg tror dog at turde forstikke det ærede Medlem, at han ikke skal nre nogen overdreven Frygt i den Henseende; thi saa vidt jeg er kjendt paa Landet og blandt de Klasser, hvor jeg er mest vant til at bevæge mig, vil der ikke være nogen